

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE BESCHERMING ALS
MONUMENT, STADS- EN DORPSGEZICHT**

DE VLAAMSE MINISTER VAN CULTUUR,
GEZIN EN WELZIJN,

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreet van 22 februari 1995 ;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, §1, I, 7°;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 19 december 1997 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het ministerieel besluit van 10 juli 1997 houdende vaststelling van de ontwerplijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 2 april 1998,

B E S L U I T :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976:

Wegens zijn historische en wetenschappelijke waarde:

- als monument:

volledige kasteelsite met kasteel, kasteelpark, koets-huis, speelhuis en andere aanhorigheden, gelegen te Melle (Melle), Varingstraat 23;

bekend ten kadaster:

Melle, 2e afdeling, sectie B, perceelnummers 364E, 365G, 368A, 370A, 372G, 372H, 375C, 376A, 378A, 379B, 382D, 383/2A, 383D.

Art. 2.

De **historische** waarde wordt als volgt omschreven:

Kasteel "De Varens" vormt een goed bewaard cultuurlandschappelijk geheel dat een representatief voorbeeld is van een kasteeldomein met typische en authentieke componenten uit het begin van de 20ste eeuw, naast oudere elementen die de historische groei en continuïteit van de kasteelsite als buitengoed van welstellende Gentenaars illustreren. De kasteelsite met zijn park is geëvolueerd uit een wellicht vroeg 19de eeuwse "maison de campagne" en het in de 18de eeuw zogenaamde "Blauw Casteelken", voorafgegaan door een in oorsprong laat-middeleeuwse site met walgrachten, namelijk een aanzienlijke hofstede genaamd "Goed ter Heiden" of "te Craeyeneste".

Kasteel "De Varens" is een karakteristieke typologische entiteit van landschappelijke en bouwkundige elementen die de essentiële en inherente bestanddelen vormen met een conceptuele samenhang, eigen aan een historisch kasteeldomein, namelijk:

- het kasteelpark in landschappelijke stijl bepaald door zijn aanleg, zijn bomenbestand, zijn opvallende en gebogen brede waterpartijen, de brug met empireleuningen, de keermuur met illusionistische beschildering, de grachten aan de straatkant
- het in 1901-1902 tot een kasteel in neostijl vergrote en aangepaste vroegere buitenplaats georiënteerd naar het zuiden en palend aan de waterpartij
- het bijbehorende koetshuis met paardestallen van 1901-1902 en de typische inrichting ervan met ondermeer de paardenboxen en de zadel- en gareelkamer
- de kleinere typische aanhorigheden zoals het houten speelhuis met kelder van 1901-1902 in "cottagestijl", de deels ommuurde vroegere moestuin met serres en de ijskelder van 1816
- het ijzeren toegangshek in empirestijl en de hoofdtoegang gemarkeerd door vier zware hekpijlers

De **historische** waarde, meer bepaald de **architectuurhistorische** waarde wordt als volgt omschreven:

De kasteelsite omvat volgende architectuurhistorisch waardevolle gebouwen:

- het merkwaardige en authentieke gewitte kasteel met monumentaal karakter in een bijzondere neostijl namelijk overwegend in neo-empirestijl na verbouwing in 1901-1902 van een oudere buitenplaats, opvallend door zijn zeer symmetrische gevelordonnantie en rijke gevelornamentiek
- het representatieve en authentieke bakstenen koetshuis met paardestallen gebouwd in 1901-1902 met evenwichtige U-vormige aanleg en andere architectonische kwaliteiten zoals de gevelcompositie met verzorgd houtwerk, contrasterend metselwerk en een decoratief uitgewerkt ijzeren afdak
- het houten speelhuis in "cottagestijl" van 1901-1902 als zeldzaam wordend en fraai voorbeeld van tuinarchitectuur
- de typologisch interessante vroeg 19de-eeuwse bakstenen ijs-

kelder (1816)

De **wetenschappelijke** waarde wordt als volgt omschreven:

exemplaren van het bomenbestand en andere aanplantingen in het kasteelpark zijn door hun omvang en ouderdom uitzonderlijk op zich en als belangrijke elementen van de oude en huidige parkaanleg, onder andere een Tamme Kastanje (*Castanea sativa*), een meerstammige Gouden Regen (*Laburnum spec.*), een Moerascypres (*Taxodium distichum*), Atlasceders (*Cedrus atlantica*), Mispel (*Mespilus germanica*), Kweeperen (*Cydonia oblonga*), Azalea (*Rhododendron molle*).

Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 30 JULI 1998

Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

Luc MARTENS.